

Onderwerp

Amendement “Zet huurders met blokverwarming niet voor het blok”

Programma	Werk en Inkomen	Collegebesluit	6 mei 2026
Portefeuillehouder	J.A.R. Brom	Behandeldatum Raad	
		Status	Openbaar

Samenvatting

Bij de behandeling van de Tweede Voortgangsmonitor op 17 december 2025 heeft uw raad het amendement “Zet huurders met blokverwarming niet voor het blok” aangenomen. Het college heeft zo goed en snel mogelijk geprobeerd uitvoering te geven aan dit besluit. Het college kan het amendement echter niet uitvoeren: woningcorporaties kunnen en willen niet financieel bijdragen aan een regeling en de naheffingen vielen veel hoger uit dan oorspronkelijk met de gemeente was gedeeld. De beschikbare financiële ruimte is daardoor onvoldoende. Onderzochte alternatieve uitvoeringsmogelijkheden boden geen eerlijke of effectieve oplossing. Het college kan binnen de beschikbare financiële ruimte niet voldoen aan de opdracht van de gemeenteraad. Het college stelt voor om de middelen die daarmee niet worden ingezet over te hevelen van het programma Werk en Inkomen naar de algemene middelen.

Voorstel

1. €150.000 uit het programma Werk en Inkomen, bestemd voor het compenseren van hoge naheffingen van inwoners met blokverwarming, over te hevelen naar de algemene middelen door de begrotingswijziging BW-10282 vast te stellen.

Aanleiding

Het college heeft gewerkt aan de uitvoering van het door uw raad aangenomen besluit bij de Tweede Voortgangsmonitor 2025, beschreven in het amendement “Zet huurders met blokverwarming niet voor het blok”. Tijdens de voorbereiding hiervan is echter duidelijk geworden dat uitvoering op de door uw raad beoogde wijze niet haalbaar is. We kunnen het besluit niet binnen de beschikbare financiële ruimte uitvoeren op een manier die zowel uitvoerbaar, eerlijk als effectief is. Dit maakt dat we uw raad om een richtinggevende keuze vragen.

Relevante besluitgeschiedenis

10 juli 2024

Collegebesluit subsidieregeling “Noodfonds eindafrekening blokverwarming”.
<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR722102/1>

12 november 2025

Motie “Ga blokken op blokverwarming!”.
<https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item//Offe8b43-ac08-459e-a77f-e68e6e7376cc>

Raadsvoorstel

17 december 2025

Tweede Voortgangsmonitor 2025, amendement “Zet huurders met blokverwarming niet voor het blok”.

<https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item//8599cb69-3918-4dd7-9e6d-824a1a1d5129>

Beoogde impact: wijziging kaders

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende ambitie en bijbehorende doelen.

Ambitie: Nijmegenaren beschikken over financiële bestaanszekerheid.

Doelen:

Aanbieden aanvullende gemeentelijke inkomensondersteunende regelingen.

Voorkomen problematische schulden.

Argumenten

1.1 Woningcorporaties zullen niet meebetalen aan de regeling

Onlangs hebben wij een officiële schriftelijke reactie ontvangen van de woningcorporaties op het dringende verzoek om financieel bij te dragen aan de subsidieregeling (dictum 2 in het amendement). De vier corporaties (Portaal, Talis, SSH& en Woonwaarts) geven aan dat een dergelijke bijdrage niet past binnen hun wettelijke taakstelling. Ook wijzen zij op de ongelijkheid die zou ontstaan, omdat andere huurders zonder blokverwarming ook te maken hebben met hoge energiekosten.

1.2 Het amendement is niet uitvoerbaar door onvoldoende financiële ruimte

We hebben bij alle vier de corporaties een uitvraag gedaan naar de totale bedragen van de naheffingen over 2024. De aangeleverde bedragen hebben ons daarbij verrast, omdat deze aanzienlijk afwijken van de bedragen die wij in oktober 2025 van hen hebben ontvangen. Het blijkt dat de informatie die wij eerder hebben ontvangen niet correct of onvoldoende concreet was. Bovendien waren SSH& en Woonwaarts bij de eerste uitvraag nog niet betrokken bij het proces.

De in 2026 door de woningcorporaties gedeelde gegevens geven het volgende beeld. Dit zijn de totale naheffingen bij de woningcorporaties, nadat de eerste €150 per huishouden (het drempelbedrag) hiervan is afgetrokken:

Woningcorporatie	Aantal verhuureenheden	Hoogte naheffing (na €150)
Portaal	414	€274.433
SSH&	390	€42.922
Talis	520 (+ 73 met een naheffing boven de €75 i.v.m. gebroken boekjaar)	€250.443
Woonwaarts	8	€1.908
Totaal	1.405	€569.706

Het totale bedrag van de naheffingen over 2024 is aanzienlijk hoger dan eerder met het college is gedeeld.

Raadsvoorstel

1.3 Alternatieven zijn niet geschikt doordat ze onvoldoende uitvoerbaar, effectief of eerlijk zijn
Toen duidelijk werd dat letterlijke uitvoering van het amendement niet haalbaar was binnen de financiële kaders, is gekeken naar verschillende scenario's die recht zouden doen het amendement.

a. Het geld naar rato onder de woningcorporaties verdelen.

Het college introduceert in 2026 een vernieuwde subsidieregeling waarin het college alle vier de woningcorporaties mandateert. De verdeling van de middelen is als volgt. De woningcorporaties hebben alle vier naheffingen van hoger dan €150, voor een totaalbedrag van €569.706. De gemeenteraad heeft €150.000 beschikbaar gesteld voor deze regeling. Dat is circa 25% van het totaalbedrag. Daarom is het een optie om elke woningcorporatie ook circa 25% van het bij hen bekende bedrag uit te keren. De woningcorporaties zijn vervolgens zelf verantwoordelijk om iedere bewoner hetzelfde percentage van de eindafrekening uit te betalen.

<i>Woningcorporaties</i>	<i>Te ontvangen bedrag bij optie 1</i>
Woonwaarts	€502
Portaal	€72.257
Talis	€65.940
SSH&	€11.301
Totaal	€150.000

Voordelen:

- Deze regeling is vanuit de gemeente snel te realiseren.
- Huishoudens met een hogere naheffingen, die het grootste risico hebben op problematische schulden, worden meer gecompenseerd dan in andere alternatieven.

Nadelen:

- Deze regeling vraagt meer inzet van de woningcorporaties.
- De regeling is niet eerlijk: huishoudens met een laag ingesteld termijnbedrag krijgen meer vergoeding dan huishoudens met een passend termijnbedrag. Deze huishoudens hebben gedurende het jaar zelf hun energierekening betaald en daar mogelijk andere moeilijke (financiële) keuzes voor moeten maken. Zij worden met deze regeling benadeeld doordat zij niet in aanmerking komen voor compensatie.

b. Verdeling van het beschikbare budget naar rato van het aantal huishoudens.

Het college verdeelt het beschikbare budget onder het aantal huishoudens dat huurt bij een van de vier corporaties en een naheffing van meer dan €150 heeft. We nemen een duidelijke aanvraagtermijn op in de subsidieregeling, bijvoorbeeld van één maand. We berekenen na deze aanvraagperiode welk budget ieder huishouden kan ontvangen. Wanneer alleen Portaal en Talis een beroep doen op de regeling betekent dit dat elk huishouden voor circa €154 gecompenseerd wordt. Wanneer echter ook Woonwaarts en SSH& een aanvraag indienen leidt dat ertoe elk huishouden voor circa €109 gecompenseerd wordt.

Raadsvoorstel

Voordelen:

- Ieder huishouden (met een naheffing hoger dan € 150) ontvangt een compensatie.

Nadelen:

- Ieder huishouden wordt gelijk gecompenseerd, ongeacht de hoogte van de daadwerkelijke naheffing. Huishoudens met een zeer hoge naheffing zijn met deze regeling nauwelijks geholpen, terwijl dit de huishoudens zijn met een groter grootste risico op (problematische) schulden.
- De regeling is niet eerlijk: huishoudens met een laag ingesteld termijnbedrag krijgen vergoeding, huishoudens met een passend termijnbedrag niet. Deze huishoudens hebben gedurende het jaar zelf hun energierekening betaald en daar mogelijk andere moeilijke (financiële) keuzes voor moeten maken. Zij worden met deze regeling benadeeld doordat zij geen vergoeding ontvangen.

c. Uitvoering van het amendement zoals het letterlijk is beschreven, maar met budgetplafond.

Het college introduceert in 2026 een vernieuwde subsidieregeling waarop alle woningcorporaties aanspraak kunnen maken. Omdat er onvoldoende budget beschikbaar is, werken we met een budgetplafond. Corporaties die het eerste aanvragen ontvangen het gevraagde bedrag, totdat het budget op is.

Voordelen:

- Het amendement wordt letterlijk uitgevoerd.

Nadelen:

- We weten al dat het budget sterk ontoereikend is. Afhankelijk van de snelheid waarmee een corporatie de regeling aanvraagt ontvangt slechts een klein deel van de huishoudens met blokverwarming compensatie. Dit vergroot ongelijkheid en vinden we maatschappelijk gezien niet uitlegbaar.
- Huurders zijn hiermee afhankelijk van de snelheid waarmee de verhuurder de regeling aanvraagt. Dit is ook juridisch discutabel.

Zoals u leest zijn alle onderzochte alternatieven onvoldoende uitvoerbaar, effectief of eerlijk. De beschikbare alternatieven zijn onuitlegbaar aan inwoners die er recht op hebben, maar ook juist aan inwoners die er geen recht op hebben.

1.4 Het bedrag wordt niet meer gebruikt voor het uitvoeren van het amendement

Het eerder vrijgemaakte bedrag van €150.000 vloeit terug naar de algemene middelen omdat het amendement niet meer wordt uitgevoerd. Met het vaststellen van de begrotingswijziging voldoet het college aan de financiële spelregels.

Kanttekeningen

1.1 Inwoners met een naheffing van blokverwarming ontvangen geen compensatie

Het college en de woningcorporaties hebben niet publiek gecommuniceerd over een mogelijke regeling. Omdat het amendement wel is aangenomen zullen sommige inwoners

Raadsvoorstel

verwachten dat zij een financiële compensatie ontvangen. Het niet ontvangen van deze compensatie kan leiden tot financiële problemen en extra stress.

Daar staat tegenover dat de Rijksoverheid in 2025 via de kamerbrief “Publiek energiefonds en verstrekken inkomenssteun bij hoge energierekening” heeft aangekondigd dat er in de winter van 2026/2027 een publiek energiefonds komt. Dit fonds kan de financiële situatie van deze inwoners verzachten. Ook heeft het amendement betrekking op de naheffingen over 2024. Een groot deel van deze naheffingen zijn inmiddels al betaald.

1.2 In lijn met onze financiële spelregels vloeit het beschikbaar gestelde budget met dit besluit terug naar de algemene middelen

Het geld dat door uw raad is vrijgemaakt was bedoeld om inwoners met blokverwarming die getroffen zijn door een hoge naheffing te helpen. Wanneer dit bedrag terugvloeit naar de algemene middelen is het niet voor dit doel ingezet.

Gesprek met de stad

In de aanloop naar dit voorstel is er intensief contact geweest tussen de gemeente en de woningcorporaties.

Financiën

Bij de tweede Voortgangsmonitor 2025 heeft de raad middels amendement “Zet huurders met blokverwarming niet voor het blok” € 150.000 beschikbaar gesteld. Het vrijgemaakte bedrag is toegevoegd aan taakveld Inkomensregelingen, programma Werk en Inkomen, onderdeel Financiële bestaanszekerheid (E600083-001). Deze zal terug worden overgeheveld naar de algemene middelen middels begrotingswijziging BW-10282.

Vervolg

Korte termijn

Wanneer uw raad het voorstel aanneemt betekent dit dat er geen subsidieregeling wordt opgezet, maar dat wij inwoners verwijzen naar de bestaande dienstverlening en ons richten op maatregelen die meer effect hebben op de lange termijn. De inwoners wie het betreft krijgen een brief van de gemeente waarin deze informatie staat.

Lange termijn

Tegelijkertijd werken we aan de uitvoering van dicta 3, 4 en 5 van het amendement “Zet huurders met blokverwarming niet voor het blok”. Deze dicta zijn een verdere specificatie van de op 12 november 2025 aangenomen motie “Ga blokken op blokverwarming!” (bijlage 2). Hierin roept uw raad ons op om een analyse te verrichten waarmee inzichtelijk wordt waarom de bewoners van de panden met blokverwarming worden geconfronteerd worden met hoge naheffingen van energiekosten, waarom er zulke grote verschillen tussen panden en bewoners bestaan en welke maatregelen getroffen kunnen worden om het probleem op te lossen.

Samen met de woningcorporaties werken we op dit moment aan de analyse. In deze analyse kijken we ook of maatregelen binnen de gemeentelijke verantwoordelijkheid passen. Woningcorporaties zijn zelf verantwoordelijk voor goed verhuurderschap en het nemen van maatregelen. Bijvoorbeeld door het voorstellen van passende termijnbedragen. Hier zijn ze dan ook al langere tijd mee bezig, onder andere op het

Raadsvoorstel

gebied van verduurzaming van woningen en het informeren van huurders over verantwoord stookgedrag.

Op 25 februari 2026 hebben de corporaties tijdens een technische sessie met uw raad mondeling een deel van deze analyse met u gedeeld. Uiterlijk in het tweede kwartaal van dit jaar ontvangt u de verdere analyse.

Bijlagen

1. Amendement “Zet huurders met blokverwarming niet voor het blok”
2. Motie “Ga blokken op blokverwarming!”
3. Begrotingswijziging BW-10282